

сцировката излѣзе неизпълнима поради лошото облачно време. До прохода не ни се удаде да стигнемъ, и ние се върнахме назадъ. Следъ единъ день подполковникъ Сухомлиновъ ме командирова съ двадесет казаци до село Ново-село за рекогносцировка на Розелитския проходъ, а самъ остана да чака резултатитѣ (той бѣ заболѣлъ отъ треска). Следъ като нощувахъ въ Ново-село, азъ се отправихъ за прохода. Мои преводчици бѣха петима българи, които сами бѣха пожелали това. Изкачването на Розелитъ бѣ доста трудно поради стрѣмнината. Нашитѣ донски степни коне, несвикнали на голѣми планини, се задъхваха. Трѣбаше ту да сѣдаме, ту да вървимъ пеша и често да спираме. Пътеката вървѣше на зигзагъ по вѣковна, помня, борова гора. Тъй че освенъ гора нищо се не виждаше. Следъ 3—4 часа тежъкъ пътъ ние най-сетне се измъкнахме на голото теме на Розелитъ.

Деньтъ бѣ топълъ, ясенъ, и оттукъ на северъ се откриваше такава поразителна картина, че азъ никога не мога я забрави. Но не северъ интересуваше насъ. Промъквайки се напредъ по върха Розелитъ, обилно посипанъ съ прѣсенъ снѣгъ, ний дойдохме до почти отвесенъ откосъ, отъ дето, по думитѣ на българитѣ, трѣбаше да се открие гледка къмъ Тунджанската долина. Но излѣзе, че ние сме стигнали до края на свѣта. Вмѣсто долина ние видѣхме подъ нозетѣ си цѣло море гѣсти, компактни облаци — и нищо повече. Никакви укрепления на прохода не се оказаха. Казаците намѣриха само кутия доста яки тѣмни английски сухари — такива твърди, че дори нашитѣ измършавѣли коне едваги разгризаха. Навѣрно турцитѣ само понѣкога изпращатъ тукъ своите разузнавачи. Азъ останахъ на прохода около единъ часъ. Картината не се мѣняваше. Облаците лежеха неподвижно.

Подполковникъ Сухомлинова азъ вече не заварихъ на бивака. Ноемврий и половината отъ декемврий минаха спокойно. Въ началото на декемврий нашиятъ отредъ мина отъ село Добрденъ въ Троянъ. Тукъ ние получихме известие, че въпросътъ за минаване Троянския проходъ е решенъ въ утвърдителенъ смисълъ. Къмъ 15 декемврий при насъ дойде полурота пионери, сетне се събра нашиятъ полкъ и най-сетне дойде 9-иятъ Ново-